

The schedule of Courses for various semesters:

Semester-Wise Distribution of Course Structure Programme- MA in Sanskrit (Effective from-2024-25 onwards)

Semester-I							
SN	Course Code	Credits	Course Title	Core	Marks		
					Internal	End-Sem	Total
1.	SANS-501	4	Rigvedika Suktani (ऋग्वैदिकसूक्तानि)	Core Course	40	60	100
2.	SANS-502	4	Palih - Prakritam Apabhranshashca (पालि: प्राकृतम् अपभ्रंशश्च)	Core Course	40	60	100
3.	SANS-503	4	Bharatiyadarshanam- Nyayo Vedanta (भारतीयदर्शनम्- न्यायो वेदान्तश्च)	Core Course	40	60	100
4.	SANS-504	4	Sanskrit Vyakaranam (संस्कृतव्याकरणम्)	Core Course	40	60	100
5.	SANS-505	4	Sanskritkavyashastram (संस्कृत-काव्यशास्त्रम्)	Core Course	40	60	100

Semester-II							
SN	Course Code	Credits	Course Title	Core	Marks		
					Internal	End-Sem	Total
1.	SANS-506	4	Niruktam Rigvedabhashyabhumika ca (निरुक्तं ऋग्वेदभाष्यभूमिका च)	Core Course	40	60	100
2.	SANS-507	4	Bhashavigyanam (भाषाविज्ञानम्)	Core Course	40	60	100
3.	SANS-508	4	Bharatiyadarshanam Sankhyanyayau (भारतीयदर्शनम्-सांख्यन्यायौ)	Core Course	40	60	100
4.	SANS-509	4	Sanskrit vyakaranam (संस्कृतव्याकरणम्)	Core Course	40	60	100
5.	SANS-510	4	Kavyashastram Prakaranaca (काव्यशास्त्रं प्रकरणञ्च)	Core Course	40	60	100

[Signature]

प्र.मा. 13/12/23

Am 13.12.23

[Signature]
13-12-23

निरूपमा विवाही
13/12/23

[Signature]

इलाहाबाद विश्वविद्यालयः, प्रयागराजः
(University of Allahabad, Prayagraj)

संस्कृतपालिप्राकृतप्राच्यभाषाविभागः
(Department of Sanskrit, Pali, Prakrit and Oriental Languages)

Name of the Programme - M.A. in Sanskrit

Semester - I

Paper - I

Course Code SANS - 501

Core Course

Title of Course - ऋग्वैदिकसूक्तानि

क्रेडिट-4

Course Contents:

60 अङ्काः

Unit I - वैदिकवाङ्मयस्य - विशदविवेचनम्

(भेदोपभेदपूर्वकं वेदानां स्वरूपं महत्त्वञ्च, वेदानां काल-निर्धारणम्,
वैदिकवाङ्मयस्य संक्षिप्तः परिचयः)

12 अङ्काः

Unit II - अग्निसूक्तम् (1.1), सूर्यसूक्तम् (1.125), इन्द्रसूक्तम् (2.12)

12 अङ्काः

Unit III- वरुणसूक्तम् (1.25), उषस्सूक्तम् (3.61), नासदीयसूक्तम् (10.129)

12 अङ्काः

Unit IV -वैदिकदेवतानां स्वरूपं समीक्षात्मकाः प्रश्नाश्च

12 अङ्काः

Unit V- पदपाठः, वैदिकस्वराः, वैदिकव्याकरणस्य सामान्यपरिचयश्च

12 अङ्काः

Recommended Readings

- ऋक्सूक्तसंग्रहः, हरिदत्त शास्त्री (व्याख्याकारः), साहित्य भण्डार, मेरठ
- न्यू वैदिक सलेक्शन (भाग-1-2), के. एन. एस. तैलंग तथा चौबे, भारतीय विद्या भवन, वाराणसी, 1980
- वेदामृतमञ्जूषिका, प्रयाग नारायण मिश्र, प्रकाशन केन्द्र, लखनऊ, 2004
- ऋक्सूक्तमणिमाला, ब्रजबिहारी चौबे, कात्यायन वैदिक साहित्य प्रकाशन, 2010
- ऋक् - सूक्त- संग्रहः, देवेन्द्र नाथ पाण्डेय, जगदीश संस्कृत पुस्तकालय, जयपुर, 2016
- वैदिक साहित्य का इतिहास, राजेश्वरशास्त्री मुसलगाँवकर, चौखम्भा संस्कृत संस्थान, वाराणसी
- वैदिक साहित्य और संस्कृति, बलदेव उपाध्याय, शारदा मन्दिर प्रकाशन, वाराणसी

प्र. ना. 13/12/23

13-12-23

13.12.2023

निरूपणा 13/12/23
1 | Page

- *Hymns from the Vedas*, A.C. Bose, Asia Publishing House, Bombay, 1966
- *Rksuktavaijayati*, H.D. Velanker, Bhartiya Vidya Bhavan, Bombay, 1972
- *Samhita Texts*, (ed.) Max Muller, Krishnadas Academy, Varanasi, 1983.

Semester - I
Paper - II
Course Code SANS - 502
Core Course

Title of Course - पालि: प्राकृतम् अपभ्रंशश्च

क्रेडिट-4

Course Contents:

60 अङ्का

पालि-प्राकृत-अपभ्रंशसंग्रहाधृता अधोलिखिता अंशाः

Unit – I- मायादेविया सुपिनम्, गोतमस्स उप्पादो, महाभिनिकखमनम्, बावेरुजातकम्, जवसकुणजातकम्

ससजातकम् - पालि:

12 अङ्काः

Unit II- धम्मपदसंगहो, धनियसुत, महापजापतिगोतमीगाथा, मालुक्यपुतगाथा,

अशोकाभिलेखः, पटिच्चसमुत्पादो- पालि:

12 अङ्काः

Unit III- गाहासतसई, स्वप्नवासवदत्तम्, कर्पूरमञ्जरी इत्यादिग्रन्थानां - प्राकृतांशाः

12 अङ्काः

Unit IV- अपभ्रंश-मुक्तक-सङ्ग्रहः

Unit V- भाषावैज्ञानिकटिप्पण्यः

12 अङ्काः

Recommended Readings

- पालि-व्याकरण, रामअवध पाण्डेय, रविनाथ मिश्र, विश्वविद्यालय प्रकाशन, वाराणसी
- पालि व्याकरण, भिक्षु धर्मरक्षित, ज्ञानमण्डल लिमिटेड, वाराणसी, 2007
- पालि-व्याकरण, स्वामी द्वारकादास शास्त्रो बौद्ध भारती, वाराणसी 2007
- पालि-प्राकृत अपभ्रंश संग्रह, रामअवध पाण्डेय, रविनाथ मिश्र, विश्वविद्यालय प्रकाशन, वाराणसी
- पालिपाइअवीमंसा (पालिप्राकृतमीमांसा) हरिराम मिश्र, शारदा पुस्तक भण्डार, इलाहाबाद, 2012
- प्राकृत-व्याकरण, श्री ज्ञानमुनि जी महाराज, आचार्य श्री आत्माराम जैन मॉडल स्कूल, दिल्ली, 1977
- अपभ्रंश साहित्य, हरिवंश कोछड, भारती साहित्य मंदिर, दिल्ली, 1976
- अपभ्रंश प्रकाश देवेन्द्र कुमार, गणेश प्रसाद वर्णी, जैन ग्रंथमाला, भदैनौ, काशी, वि.सं 2476

प्र. नं. 13/12/23

13-12-23

13-12-2023

13/12/23

Semester - I
Paper - III
Course Code SANS - 503
Core Course

Title of Course - भारतीयदर्शनम्- न्यायो वेदान्तश्च

क्रेडिट-4

Course Contents:

60 अङ्काः

तर्कभाषा- प्रारम्भतः प्रत्यक्षप्रमाणपर्यन्तम्

Unit I- कारणलक्षणपर्यन्तम्

12 अङ्काः

Unit II- प्रमाणलक्षणम्, प्रत्यक्षप्रमाणम्

12 अङ्काः

वेदान्तसारः-

Unit III- खण्डसंख्या 1 तः 10 पर्यन्तम्

12 अङ्काः

Unit IV- खण्डसंख्या 11 तः 35 पर्यन्तम्

12 अङ्काः

Unit V- खण्डसंख्या 36 तः 59 पर्यन्तम्

12 अङ्काः

Recommended Readings:

- तर्कभाषा, केशवमिश्र, आचार्य विश्वेश्वर सिद्धान्तशिरोमणि (व्याख्याकार), चौखम्बा संस्कृत ऑफिस, वाराणसी, 1963
- तर्कभाषा, केशवमिश्र, आचार्य बदरीनाथ शुक्ल (व्याख्याकार) मोतीलाल बनारसीदास, वाराणसी, 1968.
- तर्कभाषा (समीक्षात्मक भूमिका, भाषा-अनुवाद, व्याख्यात्मक टिप्पणी सहित) केशवमिश्र प्रणीता, श्रीनिवास शास्त्री, साहित्य भण्डार, मेरठ, 1972
- वेदान्तदर्शन, हरिकृष्णदास, गीताप्रेस, गोरखपुर, 2009
- वेदान्तसार, सदानन्द, सन्त नारायण श्रीवास्तव (व्याख्याकार), पीयूष प्रकाशन, इलाहाबाद, 1968
- वेदान्तसार-सदानन्द, आचार्य बदरीनाथ शुक्ल(व्याख्याकार) मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली, 1979
- वेदान्तसार, सदानन्द, आचार्य राममूर्ति शर्मा(व्याख्याकार) ईस्टर्न बुक लिंकर्स, दिल्ली, 2001
- E. Deutsch, *Advaita Vedānta*, University of Hawaii Press, Hawaii, 1969
- V. S. Ghatge, *The Vedānta*, Bhandarkar Oriental Research Institute, Pune

 प्र. च. मिश्र
13/12/23

13-12-23

13.12.23

 निरुपमा बिपाठी
13/12/23

Semester - I
Paper - IV
Course Code SANS - 504
Core Course
Title of Course - संस्कृतव्याकरणम्

क्रेडिट-4

Course Contents:

60 अङ्काः

लघुसिद्धान्तकौमुद्या अधोलिखितप्रकरणानि

Unit I - अजन्तपुल्लिङ्गम्-राम- सर्व- विश्वपा- हरि- सखि-पति-शब्दानां साधनिकाप्रक्रिया 12 अङ्काः

Unit II - अजन्तस्त्रीलिङ्गे- रमा-मति-गौरी-श्री-शब्दानामथ च नपुंसकलिङ्गे ज्ञान- वारि- दधि च
शब्दानां साधनिकाप्रक्रिया 12 अङ्काः

Unit III- विश्ववाह-इदम्-राजन्-मघवन्-त्रि-चतुर्-शब्दानां साधनिकाप्रक्रिया 12 अङ्काः

Unit IV- भू-धातुः - लट्- लृट्-लोट्-लङ्-विधिलिङ्-लकारेषु रूपसिद्धिप्रक्रिया 12 अङ्काः

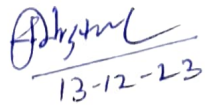
Unit V - एध्-धातुः लट्- लृट्-लोट्-लङ्, विधिलिङ्-लकारेषु रूपसिद्धिप्रक्रिया 12 अङ्काः

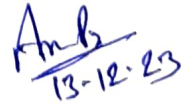
Recommended Readings:

- लघुसिद्धान्तकौमुदी, गीता प्रेस, गोरखपुर
- लघुसिद्धान्तकौमुदी, निर्णय सागर प्रेम, मुम्बई
- लघुसिद्धान्तकौमुदी, महेशसिंह कुशवाहा, दिल्ली
- लघुसिद्धान्तकौमुदी, गोविन्द प्रसाद शर्मा, वाराणसी, 2007
- लघुसिद्धान्तकौमुदी (भैमी व्याख्या, भाग 1-6), भीमसेन शास्त्री, भैमी प्रकाशन
- लघुसिद्धान्तकौमुदी (मूल व हिन्दी व्याख्या), धरानन्द शास्त्री, दिल्ली
- लघुसिद्धान्तकौमुदी, सत्यपाल सिंह, दिल्ली, 2008; दिल्ली
- *The Laghusiddhantakaumudi of Varadaraja*, Kanshiram, Moti Lal Banarasidas, Delhi, 2010

प्र. ना. 13/12/23

13-12-23

13-12-23

निरूपणा खिपाठी
13/12/23

Semester - I
Paper - V
Course Code SANS - 505
Core Course
Title of Course - संस्कृत-काव्यशास्त्रम्

क्रेडिट-4

Course Contents:

60 अङ्काः

काव्यप्रकाशः

Unit I- प्रथमोल्लासः, द्वितीयोल्लासः (अभिधापर्यन्तः)	12 अङ्काः
Unit II- द्वितीयोल्लासः (लक्षणातः उल्लासपरिसमाप्तिपर्यन्तः), तृतीयोल्लासश्च	12 अङ्काः
Unit III- चतुर्थोल्लासः	12 अङ्काः
Unit IV- नवमोल्लासः	12 अङ्काः
Unit V- दशमोल्लासः-अधोलिखिताः चिता अलङ्काराः	12 अङ्काः

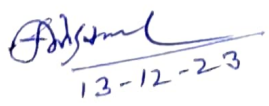
उपमा, अनन्वयः, उत्प्रेक्षा, ससन्देहः, रूपकम्, अपह्नुतिः, श्लेषः, समासोक्तिः, निदर्शना, अप्रस्तुतप्रशंसा, अतिशयोक्तिः, दृष्टान्तः, दीपकम्, तुल्ययोगिता, विभावना, विशेषोक्तिः, अर्थान्तरन्यासः, स्वभावोक्तिः, व्याजस्तुतिः, काव्यलिङ्गम्, पर्यायोक्तम्, परिसंख्या, भ्रान्तिमान्, संसृष्टिः, सङ्करः ।

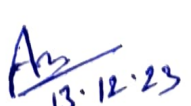
Recommended Readings-

- काव्यप्रकाशः, प्रदीपोद्योत टीका संवलित, आनन्दाश्रम मुद्रणालय, त्रिवेन्द्रम् संस्करण 1929
- *Kāvyaprakāśa* of Mammata with English Translation, Mahamahopadhyaya Dr. Sir Gangānātha Jhā, Bhārgava Bhushan Press, Gai Ghat, Varanasi, 1985
- काव्यप्रकाशः, आचार्य विश्वेश्वर, ज्ञानमण्डल वाराणसी, संस्करण 2011
- काव्यप्रकाशः, श्रीनिवास शास्त्री, साहित्य भण्डार, मेरठ 1995
- काव्यप्रकाशः, बालबोधिनी-टीका, भट्टवामनाचार्य (झलकीकर), परिमल प्रकाशन दिल्ली, संस्करण 2019
- काव्यप्रकाशः, पं. मधुसूदन शास्त्री, ठाकुर प्रसाद एण्ड सन्स बुक सेलर, वाराणसी, संवत् 2029
- काव्यप्रकाश, पारसनाथ द्विवेदी, विनोद पुस्तक मन्दिर, आगरा, संस्करण 1986

प्र. ना. 13/12/23

13-12-23

13.12.23

निरुपमा सिपाही
13/12/23

Semester - II
Paper - I
Course Code SANS - 506
Core Course
Title of Course - निरुक्तं ऋग्वेदभाष्यभूमिका च

क्रेडिट-4

Course Contents:

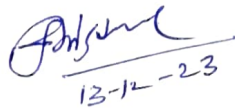
Unit I- निरुक्तम् - प्रथमोऽध्यायः - प्रथमपादतः तृतीयपादपर्यन्तम्	60 अङ्काः
Unit II- निरुक्तम् - प्रथमोऽध्यायः - चतुर्थपादतः षष्ठपादपर्यन्तम्	12 अङ्काः
Unit III- ऋग्वेदभाष्यभूमिका - आरम्भतः वेद-लक्षणं यावत्	12 अङ्काः
Unit IV- ऋग्वेदभाष्यभूमिका - मन्त्रत्रैविध्यप्रकरणतः वेदाङ्गप्रकरणं यावत्	12 अङ्काः
Unit V- वैदिकभाष्यकाराः प्राचीना अर्वाचीनाञ्च	12 अङ्काः

Recommended Readings-

- यास्कप्रणीतं निरुक्तम्, (निघण्टु सहितम्) (दो भाग), सीताराम शास्त्री, परिमल पब्लिकेशन दिल्ली, तृतीय संस्करण २००२
- यास्ककृत निरुक्त, उमा शंकर शर्मा 'ऋषि', चौखम्भा विद्याभवन, वाराणसी, १९६१
- ऋग्वेदभाष्यभूमिका, वीरेन्द्र कुमार वर्मा (व्याख्याकार), चौखम्भा पब्लिशर्स, वाराणसी, २०००
- ऋग्वेदभाष्यभूमिका, शारदा चतुर्वेदी (व्याख्याकार), चौखम्भा कृष्णदास अकादमी, वाराणसी, २०२२
- ऋग्वेद-भाष्य-भूमिका, रामअवध पाण्डेय (व्याख्याकार) मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली, २०१४
- *The Nighantu and The Nirukta*, Lakshman Sarup, Motilal Banarasidass, Delhi, 1967
- *Introduction to the Nirukta and the Literature related to it*, Rudolph Roth, (tr. D. Mackichan), University of Bombay, 1919.

प्र. जा. सिंह
13/12/23

13-12-23

अ. स.
13.12.23

निरुपमा सिपाही
13/12/23

Semester - II
Paper - II
Course Code SANS - 507
Core Course
Title of Course - भाषाविज्ञानम्

क्रेडिट-4

Course Contents:

60 अङ्का

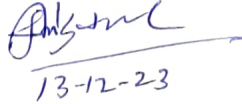
- Unit I-** भाषा विज्ञानस्य सामान्य-परिचयः, विकासः, उपयोगिता तथा च तेषां विवेच्यविषयाः (प्रमुख-गौणाङ्गानि)
प्राच्यभारते भाषा-वैज्ञानिक-कार्याणि, भाषायाः परिभाषा, भाषोत्पत्ति- सिद्धान्ताः
- Unit II-** ध्वनिविज्ञानस्य सामान्य-परिचयः, संस्कृतध्वनीनां स्वरूपम्, उत्पत्तिस्थानानि प्रयत्नाश्च, ध्वनिपरिवर्तनस्य
कारणानि दिशाश्च, - ग्रिम-ग्रासमान-वर्नर इत्यादयो ध्वनिनियमाः
- Unit III-** अर्थविज्ञानस्य सामान्य-परिचयः, अर्थपरिवर्तनस्य कारणानि दिशाश्च, भाषिक - वर्गीकरणम्-
आकृतिमूलस्य पारिवारिकवर्गीकरणस्य च सामान्य-रूपरेखा
- Unit IV-** भारोपीय भाषापरिवारस्य सामान्य-परिचयः विशेषताश्च, शतम केन्तुमाश्रित्य
भारोपीयपरिवारस्यवर्गीकरणम्, भारत-ईरानी परिवारस्य सामान्य-परिचयः
- Unit V-** संस्कृतस्य क्रमिकविकासः - (प्राचीन भारतीय- वैदिक-लौकिक आर्यभाषाणां मध्यकालीन-भारतीय
आर्यभाषाणाञ्च) पालि-प्राकृत-अपभ्रंश-भाषाणां सामान्यपरिचयश्च

Recommended Readings-

- भाषाविज्ञान एवं भाषा शास्त्र, कपिलदेव द्विवेदी, विश्वविद्यालय प्रकाशन, वाराणसी, 2000
- भाषा विज्ञान, भोलानाथ तिवारी, किताबमहल, दिल्ली, 2013
- भाषा विज्ञान, जयकुमार जलज आर्यवर्त संस्कृत संस्थान, दिल्ली, 2018
- *Introduction to Sanskrit linguistics Comparative and Historical*, M. Shriman Narayan Murti, Br. Publishing Corporation, New Delhi, 2016

प्र. ज. सिद्धि
13/12/23

13-12-23

13.12.23

निरुपमा सिद्धि
13/12/23

Semester - II
Paper - III
Course Code SANS - 508
Core Course

Title of Course - भारतीयदर्शनम्-सांख्यन्यायौ

क्रेडिट-4

Course Contents:

60 अङ्काः

तर्कभाषा- अनुमानप्रमाणादारभ्य प्रमाणनिरूपणपर्यन्तम्

Unit I- अनुमानप्रमाणम्, हेत्वाभासः

12 अङ्काः

Unit II- उपमानम्, शब्दप्रमाणनिरूपणम्, अन्यप्रमाणानां खण्डनञ्च

12 अङ्काः

साङ्ख्यतत्त्वकौमुदी-

Unit III- कारिका संख्या 1 तः 10 पर्यन्तम्

12 अङ्काः

Unit IV- कारिका संख्या 11 तः 20 पर्यन्तम्

12 अङ्काः

Unit V- कारिका संख्या 21 तः 30 पर्यन्तम्

12 अङ्काः

Recommended Readings:

- तर्कभाषा, आचार्य बदरीनाथ शुक्ल, मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली, 1979
- तर्कभाषा, गजानन शास्त्री मुसलगांवकर, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी, 2017
- तर्कभाषा, श्रीनिवास शास्त्री, साहित्य भण्डार, मेरठ, 1972
- सांख्यदर्शनम्, रामनाथ झा, विद्यानिधि प्रकाशन, दिल्ली
- सांख्यकारिका, आचार्य निगम शर्मा, परिमल प्रकाशन, नई दिल्ली, 2007
- साङ्ख्यकारिका ईश्वरकृष्णकृत, राकेश शास्त्री, संस्कृत ग्रन्थागार, दिल्ली, 2004
- सांख्यकारिका, ओम प्रकाश पाण्डेय, चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणसी, 2013
- साङ्ख्यतत्त्वकौमुदी-प्रभा. प्रो.आद्याप्रसाद मिश्र, इलाहाबाद: अक्षयवट प्रकाशन.
- सांख्यतत्त्वकौमुदी, गजाननशास्त्रीमुसलगाँवकर, चौखम्बा संस्कृत संस्थान, वाराणसी, 1992
- सांख्यतत्त्वकौमुदी, रामशंकर भट्टाचार्य, मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली
- Ganganath Jha, (ed.), *Samkhyatattva-Kaumudi* of Vachaspati Misra (Sanskrit Text with English Translation). Bhartiya Book Corporation, 2021.

प्र. सा. सिध्
13/12/23

13-12-23

13.12.23

निकुमा सिपाही
13/12/23

Semester - II
Paper - IV
Course Code SANS - 509
Core Course
Title of Course - संस्कृतव्याकरणम्

क्रेडिट-4

Course Contents:

60 अङ्काः

लघुसिद्धान्त-कौमुदी :-

Unit I- पूर्व-कृदन्तम्

12 अङ्काः

Unit II- उत्तर-कृदन्तम्

12 अङ्काः

Unit III- तद्धित-प्रकरणम् - (शैषिकप्रत्ययपर्यन्तम्)

12 अङ्काः

Unit IV- महाभाष्यम् (पस्पशाह्निकं प्रयोजननिरूपण-पर्यन्तम्)

12 अङ्काः

Unit IV- महाभाष्यम् (पस्पशाह्निकं सम्पूर्णम्)

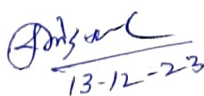
12 अङ्काः

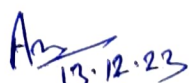
Recommended Readings:

- लघुसिद्धान्तकौमुदी, गीता प्रेस, गोरखपुर
- लघुसिद्धान्तकौमुदी, निर्णय सागर प्रेस, मुम्बई
- लघुसिद्धान्तकौमुदी (भाग 1-2) महेशसिंह कुशवाहा, दिल्ली
- लघुसिद्धान्तकौमुदी (भाग 1-3) गोविन्द प्रसाद शर्मा, वाराणसी, 2007
- लघुसिद्धान्तकौमुदी (भैमी व्याख्या, भाग 1-6), भीमसेन शास्त्री, भैमी प्रकाशन, दिल्ली
- लघुसिद्धान्तकौमुदी (मूल व हिन्दी व्याख्या), धरानन्द शास्त्री, दिल्ली
- लघुसिद्धान्तकौमुदी, सत्यपाल सिंह, दिल्ली, 2008
- महाभाष्य, भगवत्पतञ्जलिविरचित (हिन्दी व्याख्या सहित), युधिष्ठिर मीमांसक, रामलाल कपूर ट्रस्ट, रेवली, हरियाणा, 2003
- महाभाष्य, भगवत्पतञ्जलिविरचित (प्रदीप-उद्योत सहित, प्रथम भाग), सम्पादक आचार्य वेदव्रत, हरियाणा साहित्य संस्थान, गुरुकुल झज्जर, रोहतक, 1962
- व्याकरण-महाभाष्य (नवाह्निक), चारुदेव शास्त्री, मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली
- महाभाष्य-प्रदीप-प्रकाश, शिवनारायण शास्त्री, परिमल प्रकाशन, दिल्ली, 1991
- शब्दार्थमीमांसा, गौरीनाथ शास्त्री, (हिन्दी-अनु०) मिथिलेश चतुर्वेदी, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी, 1992
- पाणिनीय अष्टाध्यायी के रचना-सिद्धान्त, बिशनलाल गौड, लोकालोक प्रकाशन, साहिबाबाद (गा.बाद.)
- व्याकरण चन्द्रोदय (भाग-1,2 एवं 3), चारुदेव शास्त्री, मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली

प्र.जा. 13/12/23

 13-12-23

 13.12.23

निरूपणा 13/12/23

- लघुसिद्धान्तकौमुदी (तिङन्त-प्रकरण सूत्र-व्याख्या एवं प्रक्रिया), निरुपमा त्रिपाठी, मानविकी विमर्श, विनायक विहार 9/1 बलरामपुर हाउस, इलाहाबाद, सं. 2013
- *Indian Theories of Meaning*, K. Kunjunni Raja, Adyar Library, Madras, 1964
- *The Philosophy of Word and Meaning*, Gaurinath Shastri, Sanskrit College, Calcutta
- *Patañjali's Vyakaranamahābhāṣya* (Paspasāhnikā), S.D. Joshi, and J.A.F. Roodbergen., University of Pune, Pune, 1986
- *The Laghusiddhantakāvmudī of Varadaraja*, Kanshiram, volume I, II, Moti Lal Banarasidas, Delhi, 2010

Semester - II

Paper - V

Course Code SANS - 510

Core Course

Title of Course - काव्यशास्त्रं प्रकरणञ्च

Course Contents:

क्रेडिट-4

ध्वन्यालोकः - प्रथमोद्योतः (लोचनटीकासहितः)

60 अङ्काः

Unit I - प्रथमकारिकातः अष्टमकारिकापर्यन्तः

12 अङ्काः

Unit II- नवमकारिकातः त्रयोदशकारिकापर्यन्तः

12 अङ्काः

Unit III - चतुर्दशकारिकातः समाप्तिपर्यन्तः

12 अङ्काः

मृच्छकटिकम्

Unit IV- प्रारम्भतः चतुर्थाङ्कपर्यन्तम्

12 अङ्काः

Unit V - पञ्चमाङ्कतः समाप्तिपर्यन्तम्

12 अङ्काः

Recommended Readings-

- ध्वन्यालोकः, आचार्य विश्वेश्वर, ज्ञानमण्डल वाराणसी, संस्करण 2002
- ध्वन्यालोकः, लोकमणि दहाल, भारतीय विद्या प्रकाशन वाराणसी, संस्करण - 1996
- ध्वन्यालोकः, आचार्य चण्डिका प्रसाद शुक्ल, विश्वविद्यालय प्रकाशन वाराणसी, संस्करण-1997
- ध्वन्यालोकः, जगन्नाथ पाठक, चौखम्बा प्रकाशन वाराणसी, संस्करण - 2005
- ध्वन्यालोकः, रामसागर त्रिपाठी, मोतीलाल बनारसी दास वाराणसी, संस्करण - 1992
- ध्वन्यालोकः, गंगासागर राय, चौखम्बा संस्कृत भवन वाराणसी, संस्करण-2000

[Signature]

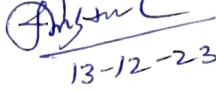
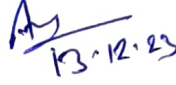
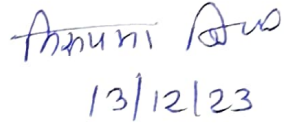
प्र.सं. 13/12/23

[Signature]
13-12-23

[Signature]
13/12/23

[Signature]
13/12/23

- *Dhvanyāloka-Locana*, K. Krishnamoorthy, Meharchand Lachmandas Publications, New Delhi, 1988
- मृच्छकटिकम्, रमाशंकर त्रिपाठी, मोतीलाल बनारसीदास वाराणसी, संस्करण 1995
- मृच्छकटिकम्, जयशंकर लाल त्रिपाठी, चौखम्भा कृष्णदास अकादमी वाराणसी, संस्करण - 2008
- मृच्छकटिकम्, श्री निवासशास्त्री, साहित्य भण्डार, मेरठ, संस्करण 2007
- मृच्छकटिकम्, गंगासागर राय, चौखम्भा प्रकाशन, वाराणसी, संस्करण 2009

 प्र. नं. 13/12/23
 13-12-23
 13.12.23
 13/12/23
